

ОРХОН АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Орхон аймгийн Бялзуухай цэцэрлэгийн 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: ОРА-2026/070/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:
www.audit.mn

Эрдэнэт хот
2026 он

Орхон аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга,
тэргүүлэх аудитор: П.Пүрэвлхагва

Утас: 70353088 Цахим хаяг: purevlkhagvar@audit.gov.mn

Аудитын менежер: Б.Буян-Ундрах

Утас: 70355805 Цахим хаяг: buyanundrakhb@audit.gov.mn

Аудитор: О.Гантуяа

Утас: 70357955 Цахим хаяг: gantuyao@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Нэг. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан

1.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>207,520,952.41</u>	<u>193,944,677.70</u>
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	143,970,984.41	141,435,009.70
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	143,970,984.41	141,435,009.70
3121	Төгрөг	143,970,984.41	141,435,009.70
31211	Төрийн сангийн харилцах	143,970,984.41	141,435,009.70
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	63,549,968.00	52,509,668.00
351	Түүхий эд материал	50,885,668.00	50,885,668.00
35110	Тусгай зориулалттай материал	50,570,268.00	50,570,268.00
35130	Эм боох материал	315,400.00	315,400.00
354	Хангамжийн материал	12,664,300.00	1,624,000.00
35410	Бичиг хэргийн материал	243,000.00	270,500.00
35420	Аж ахуйн материал	1,148,900.00	705,500.00
35450	Барилгын засварын материал	7,581,000.00	594,000.00
35460	Хүнсний материал	198,000.00	-
35470	Бусад хангамжийн материал	3,493,400.00	54,000.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>1,552,099,143.51</u>	<u>1,566,921,176.86</u>
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	1,552,099,143.51	1,566,921,176.86
392	Биет хөрөнгө	1,246,779,143.51	1,261,601,176.86
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	1,350,758,572.82	1,350,758,572.82
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(153,631,559.04)	(169,201,076.28)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	83,071,490.00	122,213,693.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(40,427,463.36)	(47,211,964.40)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	51,969,860.70	51,969,860.70
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(47,792,217.41)	(48,878,846.48)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	12,908,196.00	12,908,196.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(10,077,736.20)	(10,957,258.50)
393	Биет бус хөрөнгө	305,320,000.00	305,320,000.00
39301	Програм хангамж	400,000.00	400,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(400,000.00)	(400,000.00)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	305,320,000.00	305,320,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>1,759,620,095.92</u>	<u>1,760,865,854.56</u>
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	<u>1,759,620,095.92</u>	<u>1,760,865,854.56</u>
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	1,759,620,095.92	1,760,865,854.56
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	305,320,000.00	305,320,000.00
512	Хуримтлагдсан үр дүн	576,826,826.10	578,072,584.74
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	576,826,826.10	576,826,826.10
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	1,245,758.64
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	877,473,269.82	877,473,269.82
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	<u>1,759,620,095.92</u>	<u>1,760,865,854.56</u>

1.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	341,210,800.00	473,702,281.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	11,348,000.00	20,364,678.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	11,348,000.00	20,364,678.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	11,348,000.00	20,364,678.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	11,348,000.00	20,364,678.00
1200017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого-Үндсэн хөрөнгө		39,142,203.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	329,862,800.00	414,195,400.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	307,491,300.00	380,957,300.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	307,491,300.00	380,957,300.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	22,371,500.00	33,238,100.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	22,371,500.00	33,238,100.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	343,331,999.44	472,456,522.36
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	343,331,999.44	472,456,522.36
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	343,331,999.44	472,456,522.36
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	219,959,508.59	323,371,218.10
210101	Үндсэн цалин	175,791,864.94	248,752,007.67
210102	Нэмэгдэл	39,544,763.65	63,501,210.43
210104	Урамшуулал	4,622,880.00	11,118,000.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	28,475,183.69	36,508,744.01
210201	Тэтгэврийн даатгал	19,457,678.78	25,123,872.47
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,265,744.56	2,978,804.09
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,803,735.65	1,469,597.16
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	449,884.06	1,387,237.63
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,498,140.64	5,549,232.66
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	18,221,291.66	19,812,940.60
210301	Гэрэл, цахилгаан	5,264,377.66	3,264,048.14
210302	Түлш, халаалт	9,183,625.52	11,456,654.46
210303	Цэвэр, бохир ус	3,773,288.48	5,092,238.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	6,300.00	3,439,400.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	-	3,439,400.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	6,300.00	-
2105	Нормативт зардал	30,507,100.00	34,452,850.00
210502	Хоол, хүнс	30,507,100.00	34,452,850.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	900,000.00	7,337,000.00
210604	Урсгал засвар	900,000.00	7,337,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	585,000.00	630,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	585,000.00	630,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	44,677,615.50	46,904,369.65
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	16,202,600.00	18,733,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1,746,000.00	3,851,200.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хоргодол	26,729,015.50	24,320,169.65
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	(2,121,199.44)	1,245,758.64
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	(2,121,199.44)	1,245,758.64

1.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	<u>341,210,800.00</u>	<u>434,560,078.00</u>
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	11,348,000.00	20,364,678.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	11,348,000.00	20,364,678.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	11,348,000.00	20,364,678.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	11,348,000.00	20,364,678.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	329,862,800.00	414,195,400.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	307,491,300.00	380,957,300.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	307,491,300.00	380,957,300.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	22,371,500.00	33,238,100.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	22,371,500.00	33,238,100.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	<u>314,597,083.94</u>	<u>437,096,052.71</u>
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	314,597,083.94	437,096,052.71
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	314,597,083.94	437,096,052.71
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	219,959,508.59	323,371,218.10
210101	Үндсэн цалин	175,791,864.94	248,752,007.67
210102	Нэмэгдэл	39,544,763.65	63,501,210.43
210104	Урамшуулал	4,622,880.00	11,118,000.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	28,475,183.69	36,508,744.01
210201	Тэтгэврийн даатгал	19,457,678.78	25,123,872.47
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,265,744.56	2,978,804.09
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,803,735.65	1,469,597.16
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	449,884.06	1,387,237.63
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,498,140.64	5,549,232.66
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	18,221,291.66	19,812,940.60
210301	Гэрэл, цахилгаан	5,264,377.66	4,002,048.14
210302	Түлш, халаалт	9,183,625.52	11,456,654.46
210303	Цэвэр, бохир ус	3,773,288.48	4,354,238.00
2105	Нормативт зардал	30,490,600.00	34,452,850.00
210502	Хоол, хүнс	30,490,600.00	34,452,850.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	900,000.00	350,000.00
210604	Урсгал засвар	900,000.00	350,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	585,000.00	630,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	585,000.00	630,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	15,965,500.00	21,970,300.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	14,219,500.00	18,119,100.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1,746,000.00	3,851,200.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	<u>26,613,716.06</u>	<u>(2,535,974.71)</u>
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	26,613,716.06	(2,535,974.71)
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		143,970,984.41
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	143,970,984.41	141,435,009.70

1.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
2025 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	305,320,000.00	877,473,269.82	576,826,826.10	1,759,620,095.92
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	305,320,000.00	877,473,269.82	576,826,826.10	1,759,620,095.92
Тайлант үеийн үр дүн	-	-	1,245,758.64	1,245,758.64
2025 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	305,320,000.00	877,473,269.82	578,072,584.74	1,760,865,854.56

Хоёр. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар нийт 1,514.8 мянган төгрөгийн зөрчил илэрч, аудитаар илрүүлсэн зөрчлийн асуудлын бүртгэл хөтлөн баталгаажуулж, 1,514.8 мянган төгрөгийн зөрчилд 3 зөвлөмж өгсөн.

2.1 Төлбөрийн акт

Төлбөрийн акт тогтоогоогүй болно.

2.2 Албан шаардлага

Албан шаардлага хүргүүлээгүй болно.

2.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Урсгал зардлын данстай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт 1:

Улсын төсвийн санхүүжилтээр хэрэгжүүлэх арга хэмжээний зардлаас 184.3 мянган төгрөгийг албан хаагчдад орон нутгийн төсвөөс олгодог орон нутгийн нэмэгдэл цалингийн зардалд зарцуулсан байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 4.1.17-д "арга хэмжээ" гэж хөтөлбөрийн бүрэлдэхүүнд багтах, тоо хэмжээ, цаг хугацаа, чанарын шалгуур үзүүлэлтээр тодорхойлогдох ажил, үйлчилгээ", 6.4.1-д "төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах", 16.5.2-т "батлагдсан төсөв, хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх талаар төсвийн ерөнхийлөн захирагчтай байгуулсан гэрээний хүрээнд төсвийн хөрөнгийг удирдах, зарцуулалтад нь хяналт тавих", 16.5.5-д "батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах" гэж заасныг хэрэгжүүлж ажиллаагүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Улсын төсвийн санхүүжилтийг зориулалтын дагуу зарцуулж байх.

Илрүүлэлт 2:

Тайлант онд мэдээлэл технологийн зардлаас 1,165.5 мянган төгрөгийн интернетийн төлбөр, 165.0 мянган төгрөгийн компьютерийн хэрэгсэл худалдан авсан байна

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6.4.1-д "төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах", 16.5.5-д "Батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах", Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13.1-т "Анхан шатны баримт нь нягтлан бодох

бүртгэл хөтлөх, санхүүгийн тайлан, мэдээллийг үнэн, зөв гаргах үндэслэл болно",13.6-д "Анхан шатны баримтын үнэн зөвийг түүнийг үйлдсэн, зөвшөөрсөн, шалгаж хүлээн авсан ажилтан хариуцна", Сангийн сайдын 2018 оны 134 дүгээр тушаалын хавсралтаар батлагдсан "Төсвийн захирагчийн төсөвт зохицуулалт хийх тухай журам", 2021 оны 190 дүгээр тушаалын хавсралтаар батлагдсан "Зардлын эдийн засгийн ангилал ашиглах заавар"-ыг хэрэгжүүлж ажиллаагүй байна.

Өгсөн зөвлөмж:

Мэдээлэл технологийн зардлыг зардлыг зориулалтын дагуу зарцуулах.

2. Өр төлбөрийн данстай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт 3: Эд хариуцагчийн картыг бүрэн хөтлөөгүй байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13.1-д "Анхан шатны баримт нь нягтлан бодох бүртгэл хөтлөх, санхүүгийн тайлан, мэдээллийг үнэн, зөв гаргах үндэслэл болно", Сангийн сайдын 2017 оны 347 тоот тушаалын хавсралтын 10-д "Аж ахуйн нэгж, байгууллагын ажилчин, албан хаагчдын албан хэрэгцээнд эзэмшиж байгаа эд хөрөнгийг нэр төрлөөр ангилан бүртгэж, уг бүртгэлийг тооллогын комисс 3 хувь үйлдэж, 1 дүгээр хувийг санхүүгийн албанд, 2 дугаар хувийг аж ахуйн эрхлэгч (нярав)-д, үлдэх хувийг эд хариуцагчид өгнө" гэж заасантай нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Эд хариуцагчийн картыг бүрэн хөтлөж, 1 хувийг эд хариуцагчид өгч байх.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2026 оны 06 дугаар сарын 20-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Гурав. Аудитаар илэрсэн буруу илэрхийллийн нэгтгэл:

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөг/

Байгууллагын нэр	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Орхон аймгийн Бялзуухай цэцэрлэг	0	-	0	-	0	-	0	-				
Дүн	0	-	0	-	0	-	0	-				

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөг/

Байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага	Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
							Тоо	Дүн		Тоо	Дүн
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо
Орхон аймгийн Бялзуухай цэцэрлэг	3	1,514.8					3	1,514.8			
Дүн	3	1,514.8					3	1,514.8			

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөг/

Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		Төлбөрийн акт		Үүнээс		Зөвлөмж	
					Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Орхон аймгийн Бялзуухай цэцэрлэг								
Дүн								
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
Орхон аймгийн Бялзуухай цэцэрлэг								
Дүн								
Нийт дүн								

Дөрөв. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр			
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр			Өөрчлөлтгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс тагталсан
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй				
A	1	2	3	4	5	7	8	9	10
1	ТШЗ	1		1					
2	Төсөл, хөтөлбөр								
3	ЗГТС								
4	ТТЗ								
5	ТЕЗ								
	НИЙТ	1		1					